

Het Nederlandse Donateurspanel

Het Nederlandse Donateurspanel van Happy Horizon Non-profit (voorheen WWAV) wordt mede mogelijk gemaakt door het CBF, Toezicht op goetdoen, en is uitgevoerd door Kien.

happy horizon
NON-PROFIT

METING DECEMBER 2022

We kijken terug op een jaar waarin meerdere crises speelden, waaronder de oorlog dichtbij in Oekraïne. Dit zorgde voor een Giro555-actie waarmee 178 miljoen euro is opgehaald en veel particuliere initiatieven. Daarnaast is ook de energiecrisis, mede als gevolg van de oorlog in Oekraïne, een concrete crisis voor veel Nederlanders. Dit heeft naast veel onzekerheid ook gezorgd voor veel saamhorigheid en omzien naar de mensen om ons heen. Het zorgde voor het hoogste donateursvertrouwen ooit in maart 2022 toen het indexcijfer op 0 uitkwam. Hoe is dat nu? Is het donateursvertrouwen inmiddels gestabiliseerd na een daling sinds maart?

We vragen ieder kwartaal niet alleen naar het vertrouwen in goede doelen, maar we stellen ook andere vragen. We vroegen het panel welke problemen meer aandacht zouden moeten krijgen in 2023 en of ze de energiecompensatie gedoneerd hebben. Daarnaast vroegen we naar mogelijke bezuinigingen deze winter en de consequentie daarvan op giften aan goede doelen.

DONATEURSVERTROUWEN STABILISEERT

Afgelopen september en oktober was het **consumentenvertrouwen** op het laagste punt ooit: **-59**. In de maanden november (**-57**) en december (**-52**) is dit licht gestegen.

Het **donateursvertrouwen** kende een stevige start in 2022, maar is sindsdien steeds verder gezakt. In het vierde kwartaal komt het gemiddeld uit op **-33**. Hiermee is het laagste punt bereikt sinds het tweede kwartaal van 2014 toen het indexcijfer **-36** was. We zien wel dat wanneer we kijken naar de verschillende maanden, dat oktober het laagst uitkomt (**-34**). In november (**-33**) en december (**-31**) stijgt het donateursvertrouwen licht, net als het consumentenvertrouwen.

Figuur 1: Ontwikkeling van donateurs- en consumentenvertrouwen 2005-2022

VERTROUWEN PER SECTOR

	Goede doelen geheel	Gezondheid	Natuur & milieu	Internat. hulp	Kunst & cultuur	Welzijn	Sport	Gem.
2022	7,2	7,5	6,9	6,2	6,3	6,9	6,6	6,7
2021	7,2	7,6	7,1	6,3	6,5	6,9	6,7	6,9
2020	7,2	7,7	7,1	6,3	6,4	6,9	6,7	6,9
2019	7,1	7,5	6,9	6,2	6,3	6,8	6,6	6,7

Figuur 2: Hoeveel vertrouwen heeft u in de goede doelen in Nederland en binnen de verschillende sectoren? De laatste kolom is het gemiddelde van deze zes sectoren.

Er vallen enkele zaken op:

- Het vertrouwen in de afzonderlijke sectoren daalt na een aantal jaar voor het eerst. Terwijl het vertrouwen in de gehele sector gelijk blijft.
- Panelleden geven, als ze gevraagd wordt naar de goede-doelenbranche als geheel, een hoger cijfer dan de afzonderlijke sectoren gemiddeld.

2023: WAT MOET MEER AANDACHT KRIJGEN?

Aan het eind van ieder jaar vragen wij het panel welk onderwerp het jaar erna meer aandacht zou moeten krijgen. Ze mogen ieder drie onderwerpen kiezen. We vergelijken de antwoorden met voorgaande jaren.

Top-3 van onderwerpen die meer aandacht moeten krijgen

2023

1. Armoede in Nederland (47%)
2. Toenemende kosten voor gezondheidszorg in Nederland (33%)
3. De groter wordende kloof tussen arm en rijk (25%)

2022

1. Klimaatprobleem (33%)
2. Toenemende kosten voor gezondheidszorg in Nederland (28%)
3. Armoede in Nederland (25%)

2021

1. Armoede in Nederland (34%)
2. Klimaatprobleem (30%)
3. De groter wordende kloof tussen arm en rijk (27%)

Figuur 3: Top-3 onderwerpen die extra aandacht moeten krijgen in 2023, 2022 en 2021

In 2022 is **Klimaatprobleem** voor het eerst het meest genoemde onderwerp nadat enkele jaren steeds **Armoede in Nederland** bovenaan stond. Dit jaar is dat laatste weer het meest genoemde onderwerp. Zelfs 47% van de panelleden neemt dit mee in hun drie onderwerpen naar keuze. Het **Klimaatprobleem** is nu het vierde meest genoemde onderwerp.

Het tweede en het derde genoemde onderwerp hebben ook met geld te maken: **Toenemende kosten voor gezondheidszorg in Nederland** en **De groter wordende kloof tussen arm en rijk**.

MANNEN VS. VROUWEN

- Bij de vrouwen heeft een groter gedeelte *Armoede in Nederland* genoemd dan bij de mannen (53% vs. 42%).
- **Mannen** noemen *Uitputten van fossiele brandstoffen* 5,5x zo vaak en *Overbevolking* 1,7x zo vaak als vrouwen.
- **Vrouwen** noemen *Het lot van dieren* 3,0x zo vaak en *Huiselijk geweld* 2,1x zo vaak als mannen.

LEEFTIJDEN

- **Jongeren tot 30 jaar** noemen *Klimaatprobleem* (29% vs. 22% gemiddeld) en *Seksueel misbruik* (11% vs. 6% gemiddeld) veel vaker dan panelleden van andere leeftijden. Ze noemen *Armoede in Nederland* (37% vs. 47% gemiddeld) en *Oorlogen* (2% vs. 7% gemiddeld) minder vaak.
- **Dertigers** maken zich bovengemiddeld zorgen over *Minder vlees eten en het aanpakken van de bio-industrie* (12% vs. 6% gemiddeld) en ondergemiddeld over *Overbevolking* (8% vs. 18% gemiddeld).
- **Veertigers** zouden liever dan anderen extra aandacht willen voor *Jeugdzorg in Nederland* (24% vs. 15% gemiddeld) en hebben minder aandacht voor *Ouderenzorg in Nederland* (7% vs. 14% gemiddeld) en *Minder vlees eten en het aanpakken van de bio-industrie* (1% vs. 6% gemiddeld).
- **Vijftigers** geven vaker aan dan gemiddeld *Armoede in Nederland* (55% vs 47% gemiddeld) en minder vaak *Betere behandeling en genezing van ernstige ziektes* (4% vs. 10% gemiddeld).
- **Ouderen vanaf 60 jaar** noemen bovengemiddeld vaak *Toenemende kosten voor gezondheidszorg in Nederland* (41% vs. 33% gemiddeld) en *Ouderenzorg in Nederland* (25% vs. 14% gemiddeld). Zij noemen veel minder vaak *Klimaatprobleem* (15% vs. 22% gemiddeld).

OVERIGE CONCLUSIES

We zien in de antwoorden van mensen die aangeven afgelopen jaar weleens gedoneerd te hebben veel verschil met mensen die dat niet doen. De grootste verschillen:

- **Niet-donateurs** noemen *Armoede in Nederland* (56% vs. 44%) en *Overbevolking* (23% vs. 15%) veel vaker dan donateurs.
- **Donateurs** noemen daarentegen het *Klimaatprobleem* (25% vs. 15%) en *De opvang van vluchtelingen* (8% vs. 4%) veel vaker.

Wat verder opvalt is dat **hogeropgeleide panelleden** tot een andere top-3 komen dan middelhoog- en lageropgeleide panelleden. Bij hogeropgeleiden staat namelijk *Klimaatprobleem* bovenaan, terwijl dit bij lageropgeleiden pas op de zesde plaats en bij middelhoog opgeleiden op de gedeeld vierde plaats komt.

BEZUINIGEN

We vroegen het panel of ze deze winter moeten gaan bezuinigen op hun uitgaven en wat ze verwachten wat daar de consequentie van is op hun geefgedrag.

Ik moet deze winter bezuinigen op mijn uitgaven

Vrouwen geven veel vaker aan te moeten bezuinigen op uitgaven dan mannen (61% vs. 46%). **Jongeren** tot 30 jaar en **viiftigers** geven dit ook vaker aan (resp. 60% en 57%) dan bij leeftijdsgroepen.

Ik heb afgelopen jaar minimaal één keer gedoneerd aan een goed doel

Hoe ouder mensen zijn, hoe vaker ze aangeven te doneren. Bij **jongeren** tot 30 jaar geeft 65% aan gedoneerd te hebben, terwijl dit bij **ouderen** vanaf 60 jaar 77% is.

Door de inflatie moet ik bezuinigen op het geven aan goede doelen *

Meer dan 1 op de 3 donateurs verwacht te moeten gaan bezuinigen op het geven aan goede doelen deze winter. 1 op de 6 donateurs weet het (nog) niet. Dit zijn harde cijfers voor de goededoelensector.

Als ik moet bezuinigen op het geven aan goede doelen dan geef ik het liefst aan minder goede doelen dan ik daarvoor deed *

Als ik moet bezuinigen op het geven aan goede doelen dan geef ik het liefst aan ieder goed doel dat ik wil steunen minder geld *

We wilden graag weten op welke manier donateurs zouden willen gaan bezuinigen op het geven aan goede doelen. Doen ze dat via een kaasschaafmethode (iedereen wat minder) of een kaasmesmethode (keuzes maken)? Daaruit komt (helaas) geen eenduidig beeld.

* Bij deze uitspraken rekenen we alleen de mensen die bij de tweede stelling 'ja' hebben geantwoord.

ENERGIECOMPENSATIE

Iedereen in Nederland met een energieaansluiting kreeg zowel in november als december €190,- energievergoeding van de overheid. Er zijn veel oproepen (geweest) om dit bedrag te doneren aan een goed doel.

Ja, ik heb het hele bedrag gedoneerd aan een goed doel	3%
Ja, ik heb een deel van het bedrag gedoneerd aan een goed doel	2%
Nee, maar ik ben nog van plan dat (deels) te doneren aan een goed doel	3%
Nee, maar ik heb het bedrag (deels) weggegeven aan familie, vrienden of anderen die het hard nodig hebben	5%
Nee, ik heb het niet gedoneerd, want ik heb het nodig om rond te komen	40%
Nee, ik heb het niet gedoneerd (ook al heb ik het niet persé nodig)	27%
Ik weet (nog) niet of ik de vergoeding ga doneren	9%
Niet van toepassing, ik heb geen vergoeding ontvangen	12%

Figuur 4: Heeft u de energievergoeding gedoneerd aan een goed doel?

- 13% van de mensen geeft aan de vergoeding (deels) weg te geven aan een goed doel of bekenden.
- **Veertigers** geven het meest aan dit te doen (14%), dertigers het minst (9%).
- **Vrouwen** geven veel vaker aan het nodig te hebben om rond te komen tegenover mannen (47% vs. 34%).
- **Mannen** geven vaker aan het niet weg te geven, ook al hebben ze het geld zelf niet persé nodig vergeleken met vrouwen (34% vs. 20%).
- **Jongeren** geven het meest aan geen vergoeding te ontvangen (39%).
- **Hogeropgeleiden** en **fulltime werkenden** geven veel vaker aan niet te doneren (ook al hebben ze de vergoeding niet nodig) (resp. 40% en 39%, tegenover 27% gemiddeld), maar deze groepen geven het ook het meest weg (resp. 15% en 14%, tegenover 12% gemiddeld).

De index van het donateursvertrouwen wordt driemaandelijks bepaald door het Nederlandse Donateurspanel en geeft aan hoe het staat met het vertrouwen in goede doelen. Het kan dan ook als barometer dienen voor de goedbedoelensector. De index van het donateursvertrouwen is qua methodiek afgeleid van het consumentenvertrouwen van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en wordt bepaald op basis van vijf vragen over het geefklimaat, over de geefbereidheid en over het imago van goede doelen. De respondenten kunnen bij deze vragen vinden dat het beter gaat ('de optimisten'), dat het slechter gaat ('de pessimisten') of dat de situatie gelijk blijft. De indicatoren worden berekend door het percentage optimisten te verminderen met het percentage pessimisten.

De metingen worden uitgevoerd door onderzoeksbureau Kien Onderzoek op basis van een voor Nederland representatief gecertificeerd panel van respondenten van 18 jaar en ouder.

Bekijk deze en alle voorgaande metingen en rapporten op www.wwav.nl/ndp of www.cbf.nl.